

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 96
10 maart 2021
Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- **Opening**
- **De as van mijn vader – Column door Kristine Ram**
- **We missen elkaar – Van de bestuurstafel**
- **Klimaat en geloof**
- **De Kruiskerkgemeente – Geloven in Arnhem, dl. 21**
- **Uit de landelijke Oecumene**
- **Korte berichten**
- **Het licht van uw gelaat – Gebedsreeks**
- **Een aanwinst voor Nederland**
- **Mintijteer**
- **Informatie over D3rde Verdieping**
- **Colofon**

Opening

Als dagelijks bestuur kwamen we samen op 8 maart, de Internationale Vrouwendag.

We zijn de vergadering begonnen met een tekst van Catharina Halkes, de eerste hoogleraar feministische theologie in Nijmegen.

Met deze tekst willen we alle lezers toewensen dat ze als gezegende mensen, mannen en vrouwen, door het leven gaan.

Moge de Onzienlijke onze blik wakker houden en ons mede scheppend maken.

Moge Gods bevrijdende impulsen ons steeds weer op onze voeten zetten om onze weg te gaan.

Moge de inspiratie van de goddelijke Geest ons steeds weer doorademen

en ons naar haar stem in ons doen luisteren

om te ontdekken waar het in het leven op aan komt.

Moge de passie voor het leven vergezeld gaan met de compassie voor al wat leeft.

Daartoe zegene ons de scheppende, bevrijdende en inspirerende God

die groter is dan ons hart en aanwezig is waar twee of drie in haar Naam samen zijn.

De as van mijn vader

Column door Kristine Ram

Op Aswoensdag hadden mijn broer en ik een afspraak bij het uitvaartcentrum in Zutphen om de urn van mijn vader op te halen. De urn heeft ruim 4 jaar in het columbarium gestaan. We vonden het nu wel tijd om de as te laten verstrooien. Dit zal één deze dagen gebeuren op het strooiveld aldaar. Terwijl we met de urn naar de receptie liepen vroeg ik me vertwijfeld af of we de as toch niet wat langer moesten bewaren. Of we het zo wel goed deden?

In gedachten vroeg ik dit aan mijn vader en toen hoorde ik plots heel helder zijn stem in mijn hoofd “ach, maak er niet zo’n heisa van en ga straks lekker samen ergens koffie drinken”! Typisch mijn nuchtere vader! Dat “ergens” werd het uitvaartcentrum zelf, waar we meteen koffie aangeboden kregen.

Diezelfde middag haastte ik me naar de kerk (OKK) om een askruisje te halen. De pastor wilde eigenlijk net gaan afsluiten maar ze maakte toch nog even tijd voor mij. Een medeparochiaan luidde de klok, de pastor trok haar kazuifel weer aan en even later zaten we in de kerk en strooide de pastor as over mijn hoofd. Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren. Een moment van nederigheid, van verbonden zijn met al de sterfelijken die ons zijn voorgegaan. Maar voor de eerste keer dacht ik, er is ook een wederkeer, mijn stof zal ook weer in een andere hoedanigheid voortleven. En mijn ziel? Na de stem van mijn vader te hebben gehoord lijkt de eeuwigheid ineens heel dichtbij.

Kristine Ram is kunstenares
www.benedictijnsspel.nl

We missen elkaar!

Bericht van het dagelijks bestuur.

Van de bestuurstafel....

De maandelijkse ontmoetingen in de algemene ledenvergadering van de Raad van Kerken waren meestal bemoedigend en interessant. Maar bovenaan staat het versterken van de onderlinge band als vertegenwoordigers van de verschillende kerkgenootschappen. We herkennen elkaar in ons geloof, en verheugen ons over de grote diversiteit binnen onze kring.

Als dagelijks bestuur hebben we de afgelopen maanden moeten besluiten geen fysieke vergaderingen te houden, dat is triest. We hebben ook geen digitale vergaderingen uitgeschreven. Immers: onze vergaderingen kenmerken zich meer door onderlinge ontmoeting en gesprek dan door het zakelijk afwerken van de agenda. En juist die ontmoeting is lastig via beeldschermen. Dan heb ik het nog niet eens over de leden, van wie sommige al veel te vaak via beeldschermen moeten vergaderen en anderen niet zo handig zijn op het digitale vlak.

Maar als iemand van onze leden wel heel graag een digitale ontmoeting wil houden, laat het vooral weten. Dan kijken we of we dat kunnen regelen. Op dit moment lijkt het alsof er de komende weken geen versoepeling van de maatregelen mogelijk is. Als DB zetten we in op een fysieke vergadering in april.

Belangrijk nieuws is wel dat onze voorzitter en secretaris a.i., Johannes Kon, heeft aangegeven een deel van zijn taken binnen de Raad te willen overdragen. Hij treedt na zoveel jaren af als voorzitter.

Hij blijft voorlopig nog fungeren als secretaris en als postadres. Joke Kolkman zal tot de zomer de vergaderingen leiden.

WE zoeken dus een nieuwe voorzitter voor het komend seizoen!

En graag een jonger iemand! We voelen ons natuurlijk geen van allen oud, maar het is belangrijk ook een volgende generatie te motiveren voor de oecumene. We nodigen u van harte uit met voorstellen te komen!

Namens het dagelijks bestuur,

Joke Kolkman

Klimaat en geloof

Weekend 11 t/m 14 maart

Aan u allen die zich op een of andere manier met een van de vele geloofsgemeenschappen in Nederland verbonden voelt!

In het weekend van 11 t/m 14 maart zal in heel Nederland aandacht worden gevraagd voor de klimaatcrisis. De klimaatcrisis, die in ons land steeds meer in temperatuur, droogte en afnemende biodiversiteit voelbaar wordt, maakt in andere gebieden op aarde (zoals in delen van Azië, Afrika en in het Amazonegebied) het leven voor mensen al bijna onmogelijk. Het jaar 2020 was het warmste jaar aller tijden met de meeste stormen en orkanen ooit!

In onze verschillende geloven en religies wordt het beschermen van de aarde als een religieuze waarde ervaren.

Wij erkennen dat het voortbestaan en welzijn van de mens sterk verbonden is met het welbevinden van de aarde. Daarom nodigen wij u, die zich verbonden voelt aan een van de geloofsgemeenschappen in Nederland, van harte uit om binnen uw eigen geloofsgemeenschap mee te denken en mee te doen aan dit Klimaatweekend van 11 t/m 14 maart.

Inzet van dit 'Klimaatweekend' (met o.a. een klimaatviering en een klimaatalarm) zal zijn om ons te laten kiezen voor het behoud van de aarde in alles wat we doen en laten en ons rekenschap te geven hoe wij het leven op aarde het beste kunnen bevorderen en afbraak tegengaan.

Daarnaast willen we de overheid, de politieke partijen en de Nederlandse bevolking, laten weten dat grote vervuilende bedrijven zich aan het klimaatakkoord van Parijs moeten gaan houden. En dat de overheid hierin een controlerende taak heeft. Een visie die gedeeld wordt door 91% van de Nederlanders.

Dit weekend zou een duidelijk signaal moeten zijn richting de politieke partijen: 'Maak van het klimaat topprioriteit tijdens de formatie, maak werk van de toekomst van de aarde.' In meer dan 30 plaatsen in het land maken mensen al plannen om dit signaal kracht bij te zetten.

Wij vragen u de oproep om mee te doen met het klimaatweekend nu al te verspreiden onder uw achterban. Laten we een zo sterk mogelijke klimaatbeweging vormen als burgers die zich inzetten voor duurzaamheid en zorg voor de schepping!

Binnenkort sturen we u graag meer tips, plannen en materiaal om coronaproof deel te nemen aan deze uitingen. Zeker is dat er een klimaatgebedsdienst online zal plaatsvinden, voorbeden gedaan in diensten en (kerk)klokken zullen geluid worden. Daarnaast zal vanaf balkons en vanuit huizen en tuinen om 15.00 uur muziek en lawaai worden gemaakt. Met dit klimaatweekend sluiten we ons aan bij het 'Global Day of Action', de oproep van gelovigen wereldwijd!

Het Klimaatweekend en het Klimaatalarm worden georganiseerd door Klimaat & Geloofgroep, GroeneKerken, Groene moslims, NieuwWij, Kerken PKN Amsterdam, A Rocha, Micha Nederland, Laudato si'-werkgroep Nederland, Netwerk Katholieke vrouwen

Dit Klimaat-weekend (<https://Klimaatalarm2021.nl/>) wordt in Nederland ondersteund door: Milieudefensie, FNV, Greenpeace, DeGoedeZaak, Extinction Rebellion, Code Rood, Fridays For Future, Fossilvrij NL, Oxfam Novib, De Woonbond en Grootouders voor het Klimaat.

Meer informatie over het Klimaatweekend en het Klimaatalarm vindt u via de volgende link:
<https://klimaatmars2021.nl/lokaal/klimaatalarm-in-arnhem/>

De Kruiskerkgemeente

Geloven in Arnhem, deel 21

In Malburgen Oost, aan de Lisdoddelaan, staat een kerkgebouw dat dateert uit Arnhems eerste naoorlogse uitbreidingfase. Het werd gebouwd voor de Hervormde Gemeente van Arnhem om haar nieuw ingezetenen van een vertrouwd gebedshuis te voorzien. Ruim zestig jaar later is het, net als zoveel andere kerken, van eigenaar veranderd. Sinds 1997 is de Kruiskerk eigendom van de ook in Arnhem Zuid samenwerkende Nederlands Gereformeerde en de Christelijke Gereformeerde Kerk, twee kerkgenootschappen uit de gereformeerde afscheidings- en afsplitsingstraditie, die gelukkig de weg terug naar elkaar vonden en in dat

herenigingsstreven ondertussen ook de vrijgemaakt gereformeerden (van de Arnhemse Koepelkerk; zie Geloven in Arnhem deel 3) hebben betrokken.

De Kruiskerkgemeente telt ongeveer 800 leden (500 belijdend, 300 doopleden), heeft twee predikanten en een jongeren- en gezinswerker in dienst, telt opmerkelijk veel jongeren en maakt op haar website een actieve en vitale indruk. Dat komt o.a. doordat de leden drie of vier maal per jaar bij elkaar komen in wijkkringen, die met behulp van de 'vier g's', geloof, gebed, gemeenschap en getuigen, hun programma invullen. Daarnaast zijn er ook 'interessekringen' rond allerlei zaken als Bijbelstudie, kerk en buurt, muziek of recreatie. In het jeugdwerk komen we nog een 'JeVe' tegen (de 'jongelingsvereniging' die iedere oudere gereformeerde van vroeger kent).

De kerk beschikt over een fraai Van Oeckelen-orgel, uit 1873, dat indertijd uit de Hervormde kerk van Westervoort is overgekomen en in het bijgebouw (de voormalige pastorie) is zelfs een eigen bibliotheek (met 300 boeken) gevestigd. De catalogus daarvan geeft een aardige indruk van de 'ligging' van deze vorm van gereformeerd protestantisme in het geheel van de Oecumene: de aloude inspiratie uit Apeldoorn en Kampen is steeds meer aangevuld met publicaties uit de Angelsaksische evangelicale wereld.

De spiritualiteit van deze geloofsgemeenschap valt ook op te maken uit het bijwonen van een zondagse viering. Ook deze keer, op de eerste vroege voorjaarszondag van dit jaar, doen we dat weer via het computerbeeldscherm. Ds. Louwerse (waarnemend predikant; een nieuwe vaste predikant wordt half maart bevestigd) leidt de dienst. De vormen zijn een bonte mengeling: geen ambtsgewaad maar een zondags pak, een klassieke liturgie met orgelspel én muziek uit de sfeer van het EO programma 'Nederland Zingt' (opvallend is dat er geen Engelstalige liederen klinken).

Enkele onderdelen van de dienst worden als filmpjes gepresenteerd: de kennismaking met een gemeentelid en de toelichting bij de eerste collecte voor de Voedselbank (die voor langere tijd door de diaconie zal worden ondersteund).

De voorganger houdt een degelijke preek over Markus 6, 45-52 (Jezus komt over het water zijn angstige discipelen te hulp), waarbij hij er goed in slaagt om de symbolische lagen en de actualiteit van dit evangelieverhaal duidelijk te maken. De zee staat in het Bijbelse taalgebruik altijd ook voor de machten van duisternis en dood, Markus zal bij het schrijven aan de vervolgte gemeente van Rome hebben gedacht en wij hebben vandaag onze eigen gevoelens van bedreiging en angst. 'Ik ben het, wees niet bang' is dan een hoopvolle bemoediging waarin de echo klinkt van andere Bijbelse verschijningsverhalen. De kerkdienst duurt precies een uur.

De Kruiskerk is diaconaal actief in de eigen omgeving (opening voor de buurt op zaterdag en een kledingwinkel), in de stad (via OKO en Hart voor Arnhem) en in de wereld (hoewel de website over dat laatste tamelijk zuinig is).

Het gereformeerde smaldeel dat in Arnhem in de Kruiskerk en de Koepelkerk samenkomt, heeft een geschiedenis van geslotenheid en theologische eigenzinnigheid. Maar ook in onze stad is een omslag zichtbaar naar meer verbinding en betrokkenheid over eigen grenzen heen.

Kees Tinga

Uitvoerige informatie is te vinden op: www.kruiskerk-arnhem.nl

Uit de landelijke Oecumene

De Raad van Kerken in Nederland waarmee wij als Arnhemse groep nauw verbonden zijn, heeft naast de oecumenische dialoog van de christelijke kerken verschillende aandachtsgebieden zoals het gesprek met andere godsdiensten, ontwikkelingen rond het klimaat en het vluchtelingenvraagstuk. De laatste tijd heeft het onderwerp Corona zich opgedrongen - zeker als ongewenste gast, maar ook echt een noodzakelijk thema.

Daarover nu iets meer.

Zo is er op 28 maart 2021 (19.00-20.30 uur) in de Nicolaasbasiliek in Amsterdam een oecumenische Coronaherdenking. De Raad van Kerken Amsterdam wil in een oecumenische viering ervaringen van kwetsbaarheid en van kracht, van angst en van hoop een stem geven. De dienst is via een livestream te volgen. Zie:

<https://www.raadvankerken.nl/agenda/event/oecumenische-coronaherdenking-amsterdam/>.

Het is goed dat kerken op deze manier gezamenlijk van zich laten horen.

Al eerder publiceerde de Raad van Kerken samen met godsdienstige vertegenwoordigers (jodendom, moslims, hindoeïsme) en het Humanistisch Verbond een brief waarin men een dringend beroep op regering en volksvertegenwoordiging doet om er zorg voor te dragen dat het vaccin iedere wereldburger op gelijke wijze kan bereiken, en dat daartoe benodigde middelen evenredig door Nederland en andere landen ter beschikking moeten worden gesteld. Daartoe zou 1% van het budget voor de Coronabestrijding voor de mondiale aanpak bij armere landen beschikbaar moeten komen. Dit onderwerp ligt in dezelfde lijn als het recente pleidooi om het budget voor ontwikkelingssamenwerking naar 0,7% te brengen en om structureel iets te doen aan de grondoorzaken van armoede, honger en vluchtelingenprobleem.

Verder publiceert de Raad van Kerken in Nederland in deze Coronatijd iedere week haar woorden van troost en bemoediging. Nu de Lock down nog steeds voortduurt, zoeken we naar houvast en steun in deze onzekere en zware tijd en het is goed dat de kerken een gezamenlijk geluid laten klinken.

Over al deze activiteiten valt het nodige te vinden op de website: www.raadvankerken.nl
Volgende keer zullen we een ander thema uit de oecumene belichten.

Bruno Vreeburg

Korte berichten

- **Zin in de regio:** Zinnige activiteiten in de regio Arnhem voor mensen met een spirituele en/ of culturele interesse. U vindt het op www.zininderegio.nl Informatie en berichten plaatsen via info@zininderegio.nl
- **Coventrygebed, elke vrijdag 12.30-12.50 uur.** Het Coventrygebed is weer in de **Waalse kerk**. Iedereen is welkom! Samen bidden voor vrede en verzoening. Lees hier de achtergrond van het Coventry gebed: <https://jansbeekekklesia.nl/vieringen-in-jansbeek-eklesia/coventry-gebed/> I.v.m. de huidige beperkingen zijn de gebeden momenteel waarschijnlijk online.

Het licht van uw gelaat

Gebedsreeks voor de 40-dagentijd

De Jezuïeten in Nederland organiseren een online gebedenreeks voor de 40-dagentijd. Dit is zeker een innovatieve vorm van pastoraat. De reeks is al even aan de gang, maar deelnemen is altijd mogelijk. Wanneer men deelneemt krijgt men dagelijks een gebedsmail. Deze gebedsmails vormen samen de online retraite. In deze mail staat de meditatie voor de volgende dag. Zo'n meditatie bestaat uit een Bijbeltekst en enkele vragen die helpen om de woorden te overwegen. Men kan zelf bepalen hoeveel tijd men er voor uittrekt. Eerder organiseerden de Jezuïeten hetzelfde voor de adventstijd. Een tijdje geleden betoogde ik in dit bulletin al eens dat er meer is dat de reformatoren en Ignatius die traditioneel in het kamp van de contrareformatie wordt geplaatst, verbindt dan wat ze onderscheidt. De gebedenreeks is de moeite waard en past moeiteloos in de oecumene.

Zie voor verdere informatie of meedoen: <https://www.ignatiaansbidden.org/>

Bruno Vreeburg

Een aanwinst voor Nederland

Bericht van INLIA

In de opvang van INLIA in Groningen steken gasten elkaar en INLIA vaak de helpende hand toe. INLIA-medewerker Jinke wil zo iemand die altijd klaar staat om te helpen, in het zonnetje zetten. "Want met iemand als Bryan mag je blij zijn als land. Hij is een aanwinst."

Bryan probeert zichzelf nuttig te maken vanaf het moment dat hij opstaat (uurtje of zes). Schoonmaken, tolken, gras maaien. Hij vindt het fijn om te helpen en soms kan hij een zakcentje bijverdienen. (Gasten mogen corveetaken in de opvang tegen vergoeding door een ander laten doen.) Zo sprokkelt Bryan geld bijeen voor zijn zesjarige dochter.

Zonder haar was hij doorgedraaid, zegt hij. "Ik houd vol voor haar." Bryan heeft een post traumatische stress stoornis, opgelopen in de burgeroorlog in Burundi in 2004 waar hij werd gemarteld. Zijn familie weet hem vrij te krijgen; daarna moet hij vluchten en belandt in Nederland. Hij krijgt een tijdelijke vergunning, zoals destijds iedereen uit Burundi.

Die wordt later opgeheven. Bryan doet een nieuwe asielaanvraag en ontmoet in Ter Apel een Congolese weduwe. Zij krijgt in 2012 asiel en mag in 2013 haar vier kinderen over laten komen. Met haar krijgt hij een dochter. Bryan vadert over alle vijf kinderen.

"Hij is zo'n zorgzame vader", zegt begeleider Anne, "Hij brengt zijn dochter overal naartoe en ook de andere kinderen helpt hij met alles." Bryan zelf haalt zijn schouders op: "Ik ben blij als ik iets kan doen voor mijn kinderen. Als iemand iets nodig heeft, is het toch fijn als je kunt helpen? Ik kan geen nee zeggen."

Geen nee kunnen zeggen is niet een probleem waar de Nederlandse overheid mee kampt. Ook Bryans derde asielaanvraag wordt afgewezen. Maar er gloort hoop: inmiddels kan Bryan een beroep doen op verblijf op basis van gezinsleven. Volgens de juristen is dat kansrijk.

Bryan wil dan de opleiding tot monteur afmaken. Zodat hij echt voor zijn gezin kan zorgen. En INLIA mag hem heus nog wel eens vragen om bij te springen.

INLIA Kerkelijke Relaties & Publieksvoorlichting in Groningen

Mintijteer

“Ik geloof dat wij God missen.

Ik zou het geloof in God nooit iemand willen aanpraten of mij boven atheïsten willen verheffen.

Ik weet dat er goede gronden zijn om niet te geloven. Maar vaak denk ik dat de meeste mensen er gewoon verdriet van hebben dat hij er niet is.”

Esther Maria Magnis

studeerde religiewetenschappen en geschiedenis en woont en werkt in Berlijn.

Bovenstaande gedachte vindt u op de achterzijde van haar boek Mintijteer.

Informatie over D3rde Verdieping

Hart voor Zingeving

D3rde Verdieping is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditaties, exposities en concerten.

Momenteel zijn er slechts beperkte activiteiten in D3rde Verdieping. Dit is i.v.m. de beperkingen, die ons door de coronacrisis zijn opgelegd.

Er zijn wel een aantal online activiteiten. Uitgebreidere informatie hierover vindt u op www.d3rdeverdieping.nl

Hieronder een van de activiteiten:

Oproep leesgroep

Samen bezig zijn met een boek, hoe doe je dat in corona-tijd met door de overheid opgelegde beperkingen of doordat je het zelf veiliger vindt contacten te beperken? Niet iedereen vindt het fijn dat via ZOOM of Teams te doen. Het kan ook anders: je leest met elkaar een deel uit een boek en je krijgt er ook een paar mooie vragen bij. Deelnemers reageren per e-mail op deze vragen, maar ook op elkaar, en zo krijg je toch een soort leesgroep.. Meer informatie op de website of via de mail.

De adressen voor opgeven en aanmelden zijn **D3rde Verdieping**, gebouw Rozet, Kortestraat 16, 6811EP Arnhem, derde verdieping lokaal 3.09, tel. 026 3513185, email info@d3rdeverdieping.nl

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het aprilnummer inzenden vóór 8 april 2021 aan

bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 14 april 2021.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 384 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon

aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com